

Nagy munkát végzett a Nemzeti Segély a múlt évben

A Nemzeti Segély szegedi szervezete pénteken délután a saját kiküldöttjeivel ismertette az 1947. évben végzett munkáját. Mecsér Béla titkár és Nagy László szervező rámutatott arra, hogy a Nemzeti Segély szegedi szervezete minden társadalmi akcióban a múlt év folyamán hatékonyan részt vett. Szegeden egy napközi otthona és egy börtöndéje működik, ezenkívül Tápén nyári napközi otthona van a nyári hónapokban. A múlt év folyamán több száz szeretetszolgálatot osztott szét a munkanélküliek, a hadigondozottak és hadifoglyok családtagjai között. Rendszeresen voltak a gyermekszonáttársítások. Több ezer gyermek kapott kiadós uzsonnát. A múlt év júniusában az újonnan földhözjutottak között osztottak ki több mint száz ruhacsomagot. Julius folyamán a jégkárosultak között Tápén, Kiskundorozsmán és a környező községekben osztottak ki több mint száz szeretetszolgálatot. Az év közepén felállították az egészségügyi és családvédelmi tanácsadót. Szülői értekezleteken tanácsokkal látták el az iskolásgyermekek szüleit. Szeptember folyamán a népiéleti minisztérium útján a hároméves terv keretében 10.000 forintot kaptak, amelyet a börtöndé és napközi otthon újjaépítésére, valamint a fodortelepi napközi otthon és a móravárosi börtöndé felállítására fordítanak. Részt vett a NS a karácsonyi akcióban és a december 24-én tartott karácsonyfa-ünnepségen, több mint kétszáz csomagot osztottak szét.

Rámutatott a NS szegedi titkára arra is, hogy a Magyar Kommunista Párt a Nemzeti Segélyt fenállása óta a legmesszebbmenően támogatta. A NS azonban nem egy pártot vagy felekezeten épült fel, hanem azt a társadalom segíteni akarása hozta létre. Hazug az az állítás, mintha a NS csak zsidókat és kommunistákat támogatna. A NS minden szegénysorsú rászorultat, legyen az bárki, felkarolt és segít.

Ezután Mecsér Béla a múltévi költségvetést és a taglétszám szaporodását ismertette. Az 1948-as év folyamára tervbevette az NS mintegy 400-600 gyermek nyári üdültetését. Ezek a gyermekek valamely Békés megyei községben nyaralhatnak, négy turnusban. Megmutatta még a szegedi szervezet vezetősége a működő napközi otthon és börtöndé. Örömrájozódik a napközi otthon és börtöndé gondozottjai arcára, nem is csoda, hisz gondos orvosi felügyelet és kitűnő táplálkozás mellett elfeledtetik az apró gyermekekkel a nyomort, ami otthon várja rájuk. Reggel 8-tól délután 5-ig vannak a gyermekek a napközi otthon, valamint a börtöndében.

Korzó-Mozi

Utolsó 3 nap! Csak keddig játszhatjuk az új amerikai Mopex filmhatalmasságot!
Dumas világhíres kalandos regénye filmen!
Szeretem és bosszu, romantika és kaland találkozik Korzika vérgőzös forró földjén!

DOUGLAS FAIRBANKS j. élményszerű kettős alakításával.

Korzikai testvérek

Előadások kezdete: fél 4, fél 6 és fél 8 órakor.

A katolikus egyház 1848-ban és ma

A hazaszeretet és nemzetárulás küzdelme a felsőbb klérusban

A centenáriumi év magyarsága már nem csak Petőfi verseinek szépségét élvezi, hanem teljesíti a bennünk rejlő parancsot: Szabad hazában, szabad nép, ez volt az egyetemesen érvényes politikai hitvallás, melyet azonban csak száz év elmúltával tudott a magyar nemzet megvalósítani.

Amikor a dicső szabadságharcot ünnepeljük, nem szabad megfeledkeznünk az ellenfelekről sem. Az árulásból éppúgy kelt okunkunk, mint a hazaszeretet nagyszerű példáiból. Mihályfi Ernő miniszter a következőket állapította meg: »Mindszentyék 48. centenáriuma küszöbén nem a magyar szabadságharc hőseit, hanem a magyar szabadságharc belső ellenfeleit akarjuk ünnepelni. A magyar demokrácia van ma már olyan erős, hogy ezt a kísérletet meg tudja akadályozni. Ha az egyház külön utakon is kísérti a centenáriumi ünnepelni, nem engedjük az ünnepi hangulatot elfrontani és emlékeznünk a régiokról...»

Haladószelemű főpap

A Délmagyarország emlékeztet meg elsőnek Horváth Mihály csanádi püspökről és 48-as vallás- és közoktatásügyi miniszteréről. A mi egyházmegyénk

A százéves egyház

Mikor első ízben foglalkoztunk Horváth Mihály csanádi püspök szerepével a szabadságharcban, rámutattunk, hogy nemcsak a nemzetnek, de az egyháznak is fel kell ismerni a száz évvel ezelőtti elkövetett hibákat és azokat jóvátenni.

Vizsgáljuk meg, mit mond Horváth Mihály a püspök, egyházról:

»A katolikus vallás a száműzött dinasztia (Habsburg) alatt státusvallás lévén, oly súlyos gyámság alá volt vetve, hogy míg a protesztáns hitfelekezetek hosszas küzdelmeik gyümölcseként, szerencsések voltak magukat a minden szabadságot elnyelő bécsi kormány befolyása alól felszabadítani s egyházi és iskolai ügyeikben önkormányzatilag intézkedni: az alatt a katolikus egyháznak érdekei többnyire mellékes, gyakran önző és alacsony céloknak áldoztatnak fel. Majd így folytatta: »Az egyház a státusgyalomságnak valóssággal hivatalos szolgájaként, kényuralmának támaszáva alacsonyodott...»

A papság személyére vonatkozóan Horváth Mihály a következőket állapította meg: »E körülmény — az előbb elmondottak — a papság erkölcsi jellemére relette károsan hatott, nemcsak amennyiben az egyházi kormány nem egyszerű lelkiismeretlen, s jellemtelenségüket színtelt alázattal s álszenteskedéssel palástolni törekvő, cselekvésekkel bibelődő, hivatásuk lényegét, a nép szellemi s erkölcsi nevelését elhanyagoló főpásztorok alá került, hanem azért is, mert csak ilyenfélék juthatván egyházi méltóságra: a papság egy része hivatásának buzgó teljesítése helyett a hatalmasok kegyének keresését tekintette fő céljának s a valóban keresztényi erények helyett te-

főpapja volt az ország legfelvilágosultabb papja 1848-ban. Haladószelemű gondolkodására jellemzésül idézni kívánunk genti emlékirataiból: »Egy nép sem erőszakolhatja a maga akaratát más népre, egy nép sem nyomhat el más népet anélkül, hogy utóvégre saját szabadságát is ne lássa áldozatul esnie...»

A haladószelemű főpap nemcsak a nemzet irányában tudott szigorú bírálatot gyakorolni, hanem az egyház irányában is tudott tárgyilagos lenni. Mikor 1848. októberében a honvédelmi bizottság tagjai, élükön Szemere, felszólította a magyar püspöki kart, hogy »a legelszántabb ellentállásnak apostolai-ként lépjenek föl hűveik között. Horváth Mihály megállapítja: »A püspökök azonban e felhívásra tagadólag válaszoltak. A történelmi hűség kedvéért tartozunk megjegyezni, hogy Horváth Mihály a maga részéről mindent elkövetett, hogy ezt az állásfoglalást megváltoztassa. A csanádi püspök a maga személyben külön utra tért és egyik legmegbízhatóbb támasza lett a magyar szabadságharcnak. Példáját több püspök követte. A hercegprímás Hám János azonban behódolt az elnyomó hatalomnak és Windisgrätz politikájának támogatója volt.

Reform-célok

Horváth Mihály, aki maga is a klérus és a főpapság soraiba tartozott, ismerte a legjobban a

Valahol utat tévesztett...

Szekfü Gyula komoly és átélt katolicizmusa országosan közzismert. »A forradalom után« című könyvében foglalkozik a magyar katolicizmus problémáival és rámutatott arra az erkölcsi zűllésre, amely az ellenforradalom évtizedei alatt a katolikus egyház kebelében végbe-

ment: »... a hitleri hatás növekedésével sok katolikus embert lehetett látni, aki jó katolikusként járult a szentségekhez, azt hitte, hogy Egyházának és annak látható fejének engedelmeskedik s emellett szíve teli volt gyűlölettel, vérszomjával, kapzsisággal... Tiszta keresztény élettel, gyakori áldozás mellett, megfért politikai sikon oly elvadás, mely az ellenfélnek egyelőre minden gonoszt kívánt, s utóbb hidegen, sőt lelkesen tudta végignézni ezen gonoszságok végrehajtását ártatlan felebarátain...»

De napjaink egyházi problémájával is foglalkozik egyház-ért aggódó történetünk és a következőket írja:

»... hiszen szükséges volt az új világban bizalmat kelteni az iránt, hogy az egyházak nem fogják támogatni azokat, akik az országot veszélytől politikát akarják újból visszahozni. Erre pedig egyetlen természetes garanciának látszott a sajtó és az intézmények vezetőinek kísérelése, elküldvén azokat, akik

viszáz helyzetet. Ez a tény nemcsak arra készítette a becsületes papot és államférfit, hogy a bajok ismeretében mindent megkíséreljen azok orvoslására. Így 1849. augusztus 20-án egyházi közgyűlést hívott össze, melynek az lett volna a feladata, hogy végrehajtsa a szükséges reformokat, azonban mint Horváth Mihály megállapítja: »Fájdalom a restaurált kényuralom mind ezen reformi reményeket csirájokban előlte. Vizsgáljuk meg, milyen reformtörekvések hajtották a főpapot.

Addig, amíg a főpapság dúskált, a vidéki papok nagyrésze bizony nyomorgott. Míg a főpapság bőségesen jutott mindenre, az egyházi iskolák a legsanyarubb képet mutattak. Ezért Horváth Mihály terve a következő volt. Egyesíteni kell az egyházi és alapítványi birtokokkal, melyet központi iroda kezel. A tervezett egyházi közgyűlés feladata lett volna, azután megállapítani az egyesített egyházi birtok jövedelmének szétosztása.

Természetesen — miután Horváth Mihály csanádi püspök tolábóli ismerjük a klérust — nem csak a reformnak, de magának Horváth Mihálynak is rengeteg ellensége akadt. Mikor a 48-as események következtében a csanádi püspök emigrálni volt kénytelen, az itthonmaradt papság a legkülönbözőbb rágalmakkal illette a legjobbszándékú és haladószelemű főpapot.

1848. elbukott, de száz év múlva a magyar nemzet diadalmára juttatta a szabadság eszméket. A nemzet megigazult. Levonta száz év tanulságait, felszámolta a csódtömeget és új életet kezdett! De mit tett az egyház.

cselekvésben vagy gondolkodásban az előző korszaknak meghajoltak s helyükbe olyan katolikusokat téve, akik ilyen nem kompromittáltak magukat.